

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 27 Februarie 1885.

Cu anul acesta espiră un nou period de trei ani în viața constituțională a bisericii noastre. Măne pre când șirurile acestea vor eși de sub tipariu preoțimea noastră întrunită în cercuri electorale va alege reprezentanți din cler pentru un nou period de trei ani la sinodul nostru archidieceșan. Ne sunt încă în vie memorie miseriile cu care ne-am luptat până în al treilea pătrariu al veacului nostru, miserii, cari au fost partea noastră de prin timpuri, de cari nici istoria nu mai știe vorbi cu precesiu. În fața acestor miserii actuala stare a bisericii noastre ne însuflă adevărată mândrie națională, deși ea, în raport cu spiritul înaintat al timpului modern, și astăzi numai miseră se poate numi.

În scurtul timp de când biserica noastră s'a îngrădit cu puternicul zid al constituționalismului am pus basă la multe reforme, respective instituții, cari completate, ameliorate și acomodate în unele părți împregiurărilor locale și specialele noastre interese bisericesti — naționale, ne pot conduce la înflorire. Sinoadele noastre sunt chemate a afla calea înțelepciunii, pe care înaintând, se ne desvoltăm în mod normal între barierele canoanelor conform specialelor noastre interese bisericesti. Sinoadele sunt deci chemate a ne da directiva, și ele de bună seamă vor avea înaintea ochilor gravitatea situațiunii, care, ca mur chinezesc se pune în calea nisuițelor noastre spre desvoltare normală și trainică. Sinoadele noastre sunt chemate a înțelege odată starea lucrurilor și la noi între noi, și se afle calea statoririi unei discipline în biserică, ca noi să ne prezentăm lumii în adevărata noastră culoare: oameni cu mintea și inima la loc, oameni iubitori de ordine, cari cel puțin după deci de ani tragem dungă preste animosități și sugrumăm ambiția personală spre a da vieață regulată organismului bisericesc, care ne condiționează esistența noastră. Sinoadele vor fi așa-dar la înălțimea lor căutând a face ce este plăcut lui Dumnezeu și folositoriu bisericii, care și-a pus soarta în mâinile ei.

Aceasta este credința noastră, și noi tari în această credință cu încredere privim la actul ce se va săvârși măne de către preoțimea archidieceșei noastre.

Oameni streini în biserica noastră cu o strașnică ignoranță vorbesc despre biserica noastră, și se prezentează lumii ca apostoli încâtva și martiri ai bisericii noastre.

FOIȚA.

Stelele commis — voiagere

de

A. Dumas tradusă de Zaporogeanul.

(Urmare.)

Ea recunoscu atunci, că intrase într'un palat de justiție și că oamenii în negru erau judecătorii, advocații și servitorii judecătorești.

Se pleda o cauză de cea mai mare importanță și sala era indesată de public.

Advocatul apărător, care era mic de statură, diform, murdar cu o figură lată și un nas cărn, se apropia de fînital pledoariei și-și făcea conclusiunile astfel, că se făcu un fel de tăcere, chiar în momentul în care intră steaua.

Ea creșu, că momentul îi este tocmai binevenit și începu a striga:

— Minte, Domnilor! cine voește să cumpere minte?

Dar se întemplă, că atât, avocatul ce pledase cât și acela, care avea să pledeze și vedură câte un epigram în acest ofert și pentru prima dată fură de acord în luarea unor conclusiuni contra nenorocitei stele. Aceste conclusiuni tindeau la aceea,

Uneltire fariseiască este aceasta tocmai acuma în fața alegerilor sinodale pentru un nou period de trei ani, și ea este uneltire fariseiască cu atât mai seducătoare, cu cât ea cu sistem se propagă din Mecca ortodocsismului nostru, pe unde lumea afară de ortodocsi nu mai cunoște alți români, sau vorbind și mai clar: neortodocșul nu este considerat de român. Și aceea-sta nu din fanatism Doamne ferește.

Preoțimea noastră în curățenia inimei ei și va aduce aminte de cuvintele scripturei despre prorocii cei mincinoși și se va feri de asemenea preteni însinuați fără a avea noi trebuință de ei.

Paralel cu uneltirile streinilor merg și cele ale unora dintre oamenii, cari nu sunt streini de biserica noastră în ceea ce le privește mintea, ci numai cu privire la inimă. Acestia cu vreme și fără vreme provoacă conflicte între preoțime și organele superioare bisericesti. Ținta tuturor nisuițelor lor este introducerea disordinei în biserică, care va fi începutul celor ce vor urma conform programei statorite pre căi furise. S'a creșut de oportună provocarea de asemenea conflicte și asaltul s'a făcut cu violență începând bombardarea tocmai dela capul bisericii. Pusă în stare de asediu archidieceșea alegerile urmează a se face sub presiunea baionetelor. Subalternii au dechiarat rășboiu capului bisericii, și au avut imprudența de nu s'au rectificat în ținuta lor nici la aceste alegeri. „Ecclesia militans“ va veni deci în sinod ca parte belligerantă declarată.

Noi ne-am rezervat dreptul de raporturi ai rășboiului declarat. De aceea încă de acuma clarificăm situațiunea ca să ne orbecăm.

Preoțimea noastră rămâne însă în curățenia inimei sale, departe de terenul dușmănos. Aceasta este credința noastră. Ea merge la urnă cu inima curată, și trimite aici bărbați chemați a lucra pentru binele bisericii. Reprezentanții preoțimei și vor trage seama cu încrederea pusă în ei și marea răspunsabilitate pentru soarta bisericii, și ei nu vor veni împărțiți în cete sub comanda lui Dan sau Bran. Această declarațiune trebuie să o facem spre a ne scuti biserica chiar și de umbra suspiciunii în această direcțiune. Instituțiunile noastre multora li se vor părea foarte potrivite spre a introduce în biserică spiritul de partidă, și cu el lupta pe viață și moarte pentru ambițiuni deșerte. Nu este însă așa. Fac rău toți cei ce bat în biserică, căci prin aceasta se slăbește unicul nostru adăpost în aceste zile furtunoase. Și în ea bat toți aceia, cari vreau să încetațanească în

ca vândătoarea de minte să fie pusă la moment în stare de acușatiune, fiind-că insultase justiția.

Din fericire procurorul general era un om tînăr foarte cu minte și conchise numai atâta ca steaua să fie dusă afară din palatul justiției prin doi gendarmi.

Cei doi gendarmi apucară steaua fie-care de câte-o rază și-o duseră până în stradă, Țicându-i: — Ești liberă de astă dată frumoasa mea copilă; dar să nu cum-va să mai vini pe aici!

Sêrmana stea se duse p'aci încolo confusă; dar fiind-că se decise să nu iasă din oraș până nu și va găsi un mușteriu, ea merse cât merse până ce sosi într'o piață mare în mijlocul căreia zări un monument de formă quadrată.

— Ah! bine Țise ea, eată un templu întocmai precum am vedut unul în Atena și Atenienii erau așa oameni cu minte, încât de sigur că și acestia vor dori a cumpăra și mai multă, fie cu ori ce preț. Astfel ea începu a striga:

— Cumpărați minte Atenieni! cumpărați minte!

Doi oameni treceau pe acolo: unul avea sub braț un portfoliu plin de cuponi de tot felul, celălalt ținea un carnet pe care și nota niște cifre așa mergend.

Imi pare, că ne-a numit Atenieni Țise omul cel cu portfoliu.

— Și mie-mi pare c'am aușit tot așa ce-va răspuns omul cu carnetul.

biserică învâlmășeala devenită proverbială la luptele electorale în statul noastră.

Eșuși volniciei unei politice împinse de cătră curentul stricacios spre acte nu tocmai prudente, suntem avisați numai la puterile noastre proprii. Avem deci lipsă de toată prudenta noastră spre a nu cădea în ispită. Sinodul nostru cu părintească îngrijire va dispune ca noi în cele bisericesti să ne ferim de curse. Preoțimea noastră va lucra deci în spirit creștinesc dacă și de astădată la alegerea de reprezentanți va avea în vedere binele bisericii și nu va da creșmânt demagogiei conduse numai de interese curat personale.

Ne-am creșut îndemnați a atinge aici cele atinse, ca să ne se Țică că închidem ochii în fața pericolului, de care ușor putem fi atinși la cas de neprecuțetare. Ne-am implinit deci numai o datorință în preașma alegerilor, la cari noi cu încredere privim.

La timpul seu vom vorbi și despre speciala chemare a sinodului pentru noul period. Deocândată cu încredere și simpatie salutăm alegerile începute cu Țiua de măne.

Minte de domn.

Minte de domn, are minte de domn, așa Țice poporul nostru, când voește să ea în rîș o încercare zadarnică și hasardă tot odată. Minte de domn au și fabricanții din Cluș cu intenționatul cazan colosal, în care au a se ferbe naționalitățile din Ardeal, ca apoi să ieasă din ele maghiari după chipul și asemănarea mașinistilor.

Reproducem în o varietate a noastră cuvintele domnului Jokay și ale lui Gerlôczy rostite la deputațiunea învățătorilor din capitală. De minune se potrivese unele cu altele, atât vorbirea domnului Jokay, cea a lui Gerlôczy cât și apelul comitetului reuniunii de maghiarisare ardeleni, pe care în următoarele îl punem sub ochii cetitorilor nostri în traducerea unui Țiariu român, care nu se simte bine, când îi Țicem și noi pre nume:

„E faptă publice cunoscută că o parte a cărturarilor naționalităților ce ne încungiură, în timpul mai nou a îndreptat un atac sistematic în contra a tot ce e maghiar în această patrie. Societatea noastră a suferit îndelung acest atac provocator cu o liniște fără esemplu a unei conșcințe nobile în credința, că acuși i se va face capet. A trebuit însă să esperiam cu părere de rău că goana furi-oasă în loc de a se liniști s'a urcat la un grad în-

— Ce va fi voind să Țică prin cuvântul Atenieni? întrebă omul cel cu portfoliu.

— Probabil, că despre vre-o nouă societate, ce are să se înfînțeze răspuns omul cu carnetul.

— Cumpărați minte! cumpărați minte! striga steaua urmând pe cei doi speculanți.

— Bun! Țise omul cel cu portfoliu, încă o societate, care are să bancroteze. Și ei intrară în templul grec, care nu era altul decât bursa.

Se vindea, se cumpăra, se făcea agiotagi, se plătia diferințe, se propunea prime; unii oferiau cuponi spanioli, alții de ai creditului mobilariu; aci gaz liquid, dincolo apă cu dusu până la domiciliu și toată lumea și găsea mașterii pentru marfă. Steaua se preumbla prin mijlocul acestui tumult strigând cât o ținea gura:

— Minte! Minte! cine voește să cumpere minte?

Un agent de schimb de a treia mână se apropiă de ea.

— Ce naiba vinđi acolo? o întrebă el.

— Minte.

— Minte? Ah!

— Știi ce-i aceea?

— Am aușit vorbindu-se de ea.

— Ar trebui să cumperi din ea fie cât de puțin, ca să faci cunoștință cu ea.

— Este notată în cotă?

— Nu.

— Ei bine, atunci, ce naiba cauți pe aici?

cât vatamă până în adânc chiar și conștiința cea mai moderată.

Între astfel de împregiurări societatea maghiară a acestei părți a patriei e nevoită a apela la apărarea de sine, la care e avisată de instinctul de conservare și cea mai mică ființă simțitoare.

E convingerea noastră firmă că între astfel de împregiurări apărarea poate să fie cu efect și succes numai prelângă o constituție cuviincioasă. Procedând din această convingere eată că nu se mai poate amâna constituirea unei reuniuni culturale maghiare ardelenice, a cărei adunare de constituire comisiunea preliminară a hotărât-o în orașul nostru pentru ziua de 12 Aprilie. Las că în această zi, mic și mare al societății maghiare, fie-care membru cu conștiința de sine, bărbat și muiere, să se ridice din indolența contemplativă de până acum și să se apuce de marea operă a apărării proprii. Creeze reuniunea maghiară publică de cultură; scuture cu acea ca și cu un nou strigăt de „Talpra magyar!” elementele naționale încă indolente și pună cu putere stavilă pustiirii posesiunii maghiare, limbii maghiare și caracterelor nobile maghiare străbune din Ardeal.

În speranță că P. T. Dta vei binevoi a te alătura noue cu cunoscutul Dta patriotism și că vei lua parte activă la această lucrare mântuitoare de patrie ce are să biruiască cu armele culturale, avem onoare a te invita la amintita adunare pe 12 Aprilie. Din ședința comisiunii pregătitoare, ținută în Cluș la 6 Martie 1885 Dr. Ludovic Felméry, președinte.

Cetitorii nostri vor ceti și varietatea noastră „Gratulațiuni” și vor căuta legătură logică între Jokay, Gerlóczy și Felméry.

Asemenea domnului Szontágh Pál domnul Jokay ca om mai cu cultură și totodată și renumit poet vorbește figurat. Ungaria în stadiul ei de azi este numai material brut, cu alte cuvinte faină bună. Această faină nici cernută numai trebuie, căci printre naționalități puține țărițe sunt. Trebuie deci trecut la stadiul al treilea, sărind preste plămădeală, fiind aceea împlinită deja cu maghiarisarea instrucțiunii publice. Ne oprim deci la frământat. Trebuie bine frământată Ungaria ne dăce domnul Jokay, poftorind cuvintele lui Szontágh, și aceasta în prima line să o facă învățătorii.

Nu se poate tăgădui că spre a produce pâne bună și sănătoasă se cere multă frământare până ce asudă omul. Știm însă că omul obosit de frământat trebuie să se apuce îndată de arderea cup-toriului, în care e să bāgăm aluatul frământat.

La noi în Ungaria în lipsa unui material mai solid tot focul maghiarisării se susține prin paie putrede a la Gerlóczy, Felméry, Beksics și alte proveniente problematice cu privire la purismul maghiarismului lor. Este deci espus omul la două neajunsuri. În cele mai multe casuri cup-toriul cu paie nu se încăldește și pânea se face cleiu. Mai adeseori se întâmplă că se furișează câte o scânteia, din care apoi se aprinde casa și arde împreună cu cel ostenit în frământare. Despre dospire nici că mai vorbim.

Domnul Gerlóczy este presidentul reuniunii pentru maghiarisare. El vorbește de tot desfigurat. Ne spune că chemarea învățătorilor este a maghiarisarea nu numai simțemintele ci și limba. Aceasta o știm de mult. N'am știut însă până acuma, că asemenea tendențe destructive se propagă la ocașiuni atât de sârbătorești. Domnul Gerlóczy fu decorat de cătră

monarchul cu ordinul Coroana de fer. În fața acestei distincțiuni prea înalte domnul viceprimariu al capitalei vine și folosește voința monarchului.

E lucru de tot riscat a trage în lupte politice persoana sacrosantă a domnitorului, și noi respingem chiar și umbra de insinuațiune a coroanei în nemernica sbuciumare a maghiarisării.

Ce se atinge de apelul celor din Cluș, noi nu mai perdem vremea cea scumpă cu comentarii. Ajunge a constata faptul. În Ardeal limba comer-ciuului și a raportului social la poporul agricultor asemenea la meseriași este cea română. Dacă voește ungurul să între în tîrg cu românul, el trebuie să vorbească românește. De unde provine aceasta.

Ni se spune și de și că noi valachisăm, adevăcă prefacem pre unguri în români. O credem, căci ni se spune și aceasta ne ghidile ambiția de popor trainic. Întrebăm însă de cauzele acestui fenomen curios.

De unde și până unde că aici în Ardeal limba română a cucerit terenul?

Noi nu am forțat pre nimenea, n'am făcut silă conștiinței cetățenilor, n'avem reuniuni pentru romanisare. Mai mult: noi n'avem în mână puterea publică din stat ca să favorisăm pre apostafi, n'avem în mână noastră vistieria statului, ca aceasta să o vârsăm pe altariul scoalei românești sugrumând pre celelalte fără frică de Dumneșeu.

Ce e cauza?

Ce e cauza! Aceasta mai bine o știu cei din Cluș, cari dilnic vin în contact cu moșii nostri. Vieța de toate dălele nu o regulează fantasia bolnăvicioasă a cător-va oameni conduși de interesele lor private. O ordine socială s'a staverit încă de prin timpuri, despre cari face istoria. Elementul român locuiește compact în cele mai multe locuri ale Ardealului, și sunt ținuturi, în cari oamenii în vieța lor n'au aușit un singur cuvânt unguresc. Cum se poate deci inchipui că pre aceste locuri se va forma numai așa din senin lume ungurescă.

Venind lumea mare în contact cu acesti oameni a trebuit să vorbească în limba acestora spre a se putea înțelege.

Câte sute de ani vor fi trecut până să ajungă treaba acolo, ca ungurul și sasul să simtă necesitatea a învăța limba poporului nostru, nu putem ști și nici nu cercetăm.

Câtă vreme se recere ca poporul nostru să simtă necesitatea de a învăța limba maghiară spre a o folosi în raportul social de toate dălele, aceasta noi cu mintea noastră de oameni de rînd, nu o putem cuprinde. Și mult ni-ar deobliga frații dela Cluș, dacă ni-ar capacita ei cu mintea lor de domn în nedumerirea noastră.

Revista politică.

Mai multe proiecte de lege sunt prezentate parlamentului nostru. Dintre acestea vom aminti la acest loc despre proiectul pentru pensionarea am-ploiaților de stat, care tocmai acuma e la desbateri în clubul liberal al dietei. Conform acestui proiect se vor pensiona și ministri, precum și secretarii de stat. Contra acestor dispozițiuni din proiect s'au ridicat mai multe obiecțiuni chiar și în partida liberală. Opozițiunea moderată încă este contra acestor dispozițiuni, de asemenea stînga extremă, care mai pretinde ca la am-ploiați dela po-

ste și telegrafie să li se compute 30 de ani până la pensionarea cu întreg salariul.

Proiectul pentru reformarea casei magnaților s'a prezentat deja casei de sus, și el fu transpus la comisia permanentă. Această comisie este compusă din oamenii guvernului. Se vorbește că se vor face însemnate modificări la acest proiect. Ministrul president se dăce a fi pactat deja cu conducătorii magnaților, și modificările propuse sunt și așternute la coroană spre prealabilă incuviințare.

Conflictul dintre Anglia și Germania este comp-lanat. Fiul principelui Bismarck, contele Herbert Bismarck se pare a fi demn următoriu al tatălui seu. În misiunea cu care el fu încredințat prelângă cabinetul din Londra, avu norocirea a se întoarce acasă cu corfa plină. Guvernul engles a re-țiriat în mod rușinos. Reproducerea în schițarea diariului „Voința Națională” cuvintele rostite de Cran-ville în parlamentul Angliei.

Dar în discursul, continuă Granville, pe care l'am ținut în camera lordilor, sub impresiunea unui atac parlamentar violent și care, din cauza neînțelegerii importanței sale, a pricinuit supărare lui Bismarck, ceea ce regret din inimă, lucrul de căpetenie era de e respinge atacul lui Richmond, că politica noastră ar fi atât de rea în cât a fost condamnată de un mare bărbat de stat din streinătate. În loc de sfatul lui Bismarck ar fi trebuit poate să vorbesc de părerea lui. Dacă am adaos că Richmond se nu aștepte ca Englitera să renunțe la ori-ce libertate de acțiune în cestiunile streine și coloniale, aceste cuvinte au fost îndreptate contra lui Richmond și nu contra lui Bismarck. Spre marea mea părere de rău însă, Bismarck dă acestei declarațiuni un în-țeles pe care eu n'am avut nici de cum intențiune să il dau.

Bismarck s'a mai plâns că eu în mod necorect am comunicat un sfat sau mai bine dăce niște păreri pe cari eu, chiar dacă ar fi adevărate, nu aveam dreptul să le spun, pentru că erau de o natură foarte confidențială. În ce privește cuvintele: „Luați Egiptul,” este probabil că aș fi întrebuițat o espreșiune mai bună, dacă mi-aș fi făcut discursul pre hârtie, deși acele cuvinte de sigur erau aplicabile sau la anecsiune, sau la protectorat sau la ocupațiunea viitoare. În ce privește infracțiune de încredere, aș regreta din toată inima o asemenea acțiune, care pentru mine ar fi cu mult mai penibilă și mai păgubitoare decât pentru ori care altul. S'a presupus că ceea ce am dăce eu în privința sfatului sau părerei, s'a basat pre comunicări foarte confidențiale și amicale făcute la 1882. Eu însă nu m'am raportat la comunicările confidențiale și amicale pe cari le-a amintit Bismarck în Reichstag, ci la declarațiuni ulterioare, neconfidențiale, cari mi păreau a dăce că înainte cu doi ani dorința și speranța guvernului german era ca Englitera să ia pentru viitor asupra-și reprezentarea și interesele Europei în Egipt. Trebuie să adaog că eu nu dăcesc să dăce prin aceasta că o asemenea speranță ar fi fost es-primată într'un mod care nu s'ar împăca cu tratatele esistente.

Nu fac aceste declarațiuni pentru ca să me apăr ci pentru ca să înlătur neînțelegeri cari nu se pot încungiura, când se telegrafează streinătății enunțațiuni importante în privința politicii externe. Eu nu-mi pot inchipui o necuviință mai mare față cu mine sau față cu un mare ministru al unui stat strein amic, decât de a îndrepta în această cameră

Și întorcînd dosul stelei:

— Este un samsar rătăcit dăce el cătră un agent de schimb de a doua mână.

Amîndoi împreună apoi căutară pe un alt agent de schimb dintre cei mai de frunte, care denunță steaua unui agent de poliție, ear acesta îi ceru bil-etul de intrare și vîdînd, că nu-l are, chemă doi sergenți de oraș, cari conduseră sîrmana steauă la comisariul cartierului.

Comisarul ar fi fost în drept să o închidă; dar vîdînd ignoranța în care se află ea despre locul unde fusese arestată, ignoranță mai mult ca documentată prin natura mărții ce se încercase ea a-o vinde, el se mulțămî de a-i ordona să părăsească orașul în 24 de oare.

Steaua era atât de sătulă de batjocurile ce i le făcură locuitori celui dintăi oraș în care intră așa în cât mulțumi comisariului de poliție de 33 ori și jumătate și se îndreptă cătră cea mai dea aproape poartă, ce-i veni în cale.

Dar la această poartă, am-ploiatul de vamă o arestă.

— Ce ai în această cutie? întrebă el.

— Spirit răspuse steaua.

— Spirit! spirit de vin!

— Nu, minte.

— Contrabandă, contrabandă, dăce am-ploiatul de vamă, care privia de contrabandă ori-ce marfă, cei era necunoscută.

Și el arestînd pe sîrmana steauă făcu de o con-damnă la 3 franci și 50 bani amendă; în urma că-reia alți doi vameși îi luară cutia, sparseră sticlulele din ea, respîndiră conținutul lor într'un riu, întoc-mai cum se drege vinurile, pe când alți doi luându-o de sub-suoară, o conduseră până afară de oraș, fă-cîndu-o atentă de a nu mai veni vre-odată pe acolo, căci va fi pedepsită cu trei luni de închisoare.

În decursul acestui timp, mintea curgea dealun-gul rîului.

Se dăce, că de atunci sunt atât de mîtoși toți băieții, care beau apă din riu.

III.

Pe când steaua Nr. 1, eșia din oraș pe o poartă steaua Nr. 2 intra pe cealaltă strigînd:

— Virtute! Virtute! cine voiește să cumpere virtute?

Cei dintăi cari aușiră acest strigăt unic în fe-lul seu creșură că s'au înșelat; dar steaua plină de încredere în marfa sa, o anuncia cu glas mare și franc, că îndată chiar și cei mai increduli numai aveau nici o îndoială de ceea-ce dăcea ea.

Acestia, care o aușiau dedeau din umeri șiși spuneau unii altora:

— Că e vre-o nebună scăpată din charenton (casă de nebuni).

Bogații dăceau:

Se fac acuma niște case așa de mici și noi avem deja atâtea mobile; unde naiba voește ea să mai punem virtutea?

Sîracii murmurau:

Ce am face noi āsti seraci cu o marfă așa de prețioasă; asta nu-i nici o osteneală de a te sacri-fica pentru a o cumpăra, căci nimeni nu o va crede că o posedăm noi.

Femeile dăceau:

— Bine! virtute, nu ne ar mai trebui decât aceea; avem noi deja destulă osteneală de a atrage bărbații fără virtute. Ce am face noi cu virtutea?

Junii cavaleri dăceau:

— Virtute! avem deja doi cai, o droaie de căni, un jockeu; a avea pe lângă aceea virtute ar fi un lucș, care ar merita ca părinții nostri să ni-l interdică și ca tutorii nostri să ne numească un consiliu de familie.

O singură femeie s'apropiă de marfă.

Era vîduva unui adjunct de subperceptor în-tr'un birou de timbre.

— Cât costă virtutea? întrebă vîduva.

— Nimic.

— Cum, nimic?

— Grijă numai de a o păzi.

— Asta-i prea scump dăce vîduva și-și întoarse spatele marfei.

fără nici un motiv atac contra unei asemenea persoane. Camera lordilor va fi primit de sigur cu satisfacțiune cuvintele finale ale lui Bismarck cu privire la relațiunile ambelor națiuni, cari sunt cu atât mai importante, fiind că au fost deosebite într'un moment de importanță, fiind Germania se vede că există oare-care necaz pentru -că noi nu am recunoaște pe deplin actuala pozițiune a acelei mari națiuni. Din potrivă eu cred că nu există nici o țară, unde să fie mai mult și mai cu plăcere apreciată nu numai de către politici dar chiar și de către clasele sociale pozițiunea de tot importantă ce ocupă Germania în Europa de la unitatea ei încoace. Eu cred că este de interesul Europei, ca relațiunile Germaniei cu Anglita să fie bune și tot astfel să fie și cu Franța și cu cei-alți vecini. Sunt convins că este de interesul Germaniei și Anglita, ca relațiunile noastre să fie bune și cu seamă, acum când suntem pe cale de a ne întâlni pe toate continentele. Apărând fie-care din noi drepturile sale, nu me îndoiesc că vom progresa cu marea și comuna operă a civilizațiunii în spiritul cooperățiunii cordiale.

Granville termină cu cuvintele: Declar în toată sinceritatea, că toate străduințele mele au avut de scop de a continua, pe cât mi va fi cu putință să urmez politica conciliantă, pe care a schițat-o Bismarck.

Raportul secretarului general

asupra lucrărilor academiilor în decursul anului 1884—1885.

(încheiere).

III. Cercetări și explorări științifice.

Cu ajutoriunea academiilor ne-a pus la dispozițiune a academiilor ne-a fost cu putință în sesiunea trecută a dispune unele cercetări științifice de naturi deosebite.

1. Colegului nostru dlui Odobescu i s'a pus la dispozițiune 5000 lei pentru a continua cu facerea copiilor de Documente din arhivele ministrului de externe din Paris, cu privire la istoria țărilor române. Această lucrare s'a continuat, și în decursul anului s'au primit 46 fascicule (192—237), din cari unele continuă colecțiunea primită în anul trecut, ear altele o completează.

Această colecțiune de documente va fi prestă puțin timp publicată, precum s'a arătat mai sus.

2. De asemenea, în decursul anului s'a pus la dispozițiune a academiilor noastre dlui G. Barițiu suma de 5000 lei pentru a aduna documente istorice privitoare la români. Dsa va face o relațiune despre lucrările sale în această privință.

3. Colegul nostru dl V. Babeș s'a însărcinat în urma cererii sale, cu facerea de cercetări arheologice din părțile Banatului, de care scop i s'a pus la dispozițiune suma de 1000 lei. Dsa va binevoii asemenea a prezenta academiilor relațiune în scris asupra rezultatelor obținute prin explorările dsale, fiind de cel mai mare interes ca aceste relațiuni să se publice în Analele noastre.

4. Prin nenorocitul incendiului dela 24 Martie, ve aduceți aminte că bogate și prețioasele colecțiuni ale muzeului botanic au fost cu totul nimicite. Spre a ușura durerea ce această pierdere a cauzat colegului nostru dl Dr. D. Brândză, activității cărui a se datora formarea acelei colecțiuni, dvoastră v'ați grăbit a pune la dispozițiunea sa suma de 2000 lei spre a ajuta restabilirea acelor colecțiuni. Pierderea cea mare a fost recunoscută de toată țeara și urmarea a fost că muzeul botanic este astăzi aproape cu totul restabil. Dl Dr. Brândză va binevoii a ve face o relațiune asupra stării colecțiilor puse sub a sa direcțiune.

5. Dotațiunea jumătate a fost destinată de 10,000 lei, s'a dat pe anul trecut academiilor de către Camera, pentru ca ea să se cheltuiască sub controlul academiilor.

Din această dotațiune jumătate a fost destinată pentru diferite cumpărări pentru muzeu. Această sumă s'a cheltuit aproape întreaga pentru mai multe obiecte de artă, și din această cauză suma a rămas aproape întreaga necheltuită, însă este rezervată pentru a se cheltui în anul viitor conform dorinței guvernului.

A doua jumătate a fost destinată anume pentru continuarea explorărilor arheologice dela Adam-Clissi și pentru aducerea la muzeu a anticităților găsite în acea localitate. Dl director al muzeului a fost înmormântat de a continua de a continua aceste lucrări, și din această cauză suma a rămas aproape întreaga necheltuită, însă este rezervată pentru a se cheltui în anul viitor conform dorinței guvernului.

IV. Concursurile.

Pentru sesiunea anului acestuia erau publicate trei premii; pre deoparte premiul Marele premiu Năsturel carele este a se decerne pen-

tru o scriere în limba română cu conținutul de ori-ce natură care se va judeca mai meritorie printre cele publicate în anii 1881—1884; apoi Premiul Statului Heliade-Rădulescu care este a se decerne unei scrieri în limba română cu conținutul de ori-ce natură care se va judeca mai meritorie printre cele publicate în anii 1883 și 1884.

La aceste două premii s'au prezentat până la termenul regulamentar, 31 Decembre 1884, următoarele publicațiuni, cari a fost trimise fără întârziere comisiei respective spre studiere:

1. Curs elementar de gramatică românească. Partea I. Etimologia de Vasile Ionescu, Iași 1884.

2. Legile istorice care esplică limba română de Vasile Ionescu. Iași 1884.

3. Ludovic XIV și Constantin Brâncoveanu. Studii asupra politicii franceze în Europa răsăriteană de Ionescu-Mion. București 1884.

4. Memoriile geologice ale scoalei militare din Iași. Memoriul I studii geologice și paleontologice asupra unor țărături terțiare din unele părți ale României de G. Cobălcescu. București 1883.

5. Studii asupra Constituțiunii românilor sau explicarea pactului fundamental din 1 Iulie 1866, de G. G. Meitani. Fascicula IX București 1884.

6. Manual sau călăusa cetățeanului în materie judiciară de Ioan Rădoi. București 1884.

7. Negriada, epopeia națională, de Ar. Densușianu. Partea II București 1884.

8. Teoria lui Rösler. Studii asupra stăruinței românilor în Dacia Traiană de A. D. Xonopol. Iași 1884.

9. Raportul general anual asupra învățământului, prezentat dlui ministru de instrucțiune publică și culte de Spiru C. Haret. București 1884.

10. Revoluțiunea lui Horea în Transilvania și în Ungaria, 1784—1785 scrisă după documentele oficiale de Nic. Desușianu. București 1884.

11. Elementele de medicina, partea I. vol. I, II, III. partea II. București 1884.

12. Manual de arheologie biblică de Isidor de Onciul. Cernăuți 1884.

Tot pentru acest an mai era publicat și concursul premiului Lazaru pentru cel mai bun „Studiu asupra agriculturii, industriei și comerțului în România.” La acest concurs nu s'a prezentat nici un manuscris.

IV. Colecțiunile.

În decursul anului, dela sesiunea generală trecută până acum, colecțiunile noastre s'au îmbogățit într'un mod cu totul neobicit. În special biblioteca este astăzi mai mare de cât de două ori cât era în anul trecut. Comisia bibliotecii ve va arăta mai cu deamănuntul cum s'au îmbogățit biblioteca și ce s'a lucrat în decursul anului pentru ținerea ei în bună ordine. Eu me mărginesc a ve comunica următoarele:

1. Am avut fericirea a primi în luna Iulie a acestui trecut în localul nostru prețioasa bibliotecă dela dl D. C. Sturdza de Scheia. Această bibliotecă, compusă din 7487 volume, fără a socoti dubletele, este un adevărat tezaur pentru studiile noastre istorice. Ea a fost formată în curs de mai multe decimii de ani și îndreptată în special asupra istoriei românilor. Posedăm înțrânsa o mulțime de publicațiuni din cele mai rare și mai prețioase pentru istoria noastră; vom aminti numai o colecțiune foarte bogată de edițiuni vechi a cronicarilor și istoricilor poloni. Cu această bibliotecă am mai primit și 143 volume manuscrise, o prețioasă colecțiune de documente originale române și transilvane din secolii XV—XVIII. și mai multe monede românești.

2. Prin daruri și schimburi s'au îmbogățit biblioteca noastră în acest an asemenea foarte mult. Numărul volumelor primite în acest mod trece peste 1820.

3. Încă înainte de sesiunea trecută localul bibliotecii noastre nu mai era îndestulător pentru așezarea tuturor cărților. D-voastră, prevădând o parte din creșterea bibliotecii, a-ți dispus făcerea unei noi instalații pentru așezarea părții care nu încăpea în cea veche. Aceasta lucrare s'a executat întocmai după cererea făcută în sesiunea trecută de comisiunea bibliotecii și aprobată de d-voastră.

De și instalarea aceasta este făcută cât a fost cu putință mai încăpătoare, totuși, în urma creșterii enorme a bibliotecii, ea nu este deajuns pentru instalarea sistematică a tuturor cărților. De aceea din ce în ce mai mult devine urgentă necesitatea unui local propriu al Academiei în care să se poată face instalații suficiente pentru biblioteca noastră care în curs de puțini ani a ajuns a fi cea mai prețioasă în țară. Avem vie speranță că guvernul M. S. Regelii se va grăbi cât mai curând a înzestra Academia cu un local potrivit cu trebuințele sale.

4. Colecțiunea numismatică. — În cursul anului s'au prezentat favorabile ocațiuni prin cari am putut îmbogăți foarte mult colecțiunea noastră de monede vechi românești prin însemnate cumpărări.

Numărul bucăților cu cari au crescut colecțiunea este de circa 1200, toate moldovenești. Din această numeroasă colecțiune, 575 de monede sunt dela Bogdan Voevod și 470 dela Petru Mușat, celelalte dela diferiți domni. Esemplarele în număr așa de mare din monedele lui Bogdan și ale lui Petru Mușat au o însemnătate considerabilă din mai multe puncte de vedere: pe de o parte se pot alege din ele exemplare de o conservățiune bună, pe de altă parte vor pute servi la facerea de schimburi cu alte cabinete numismatice, și în fine servesc spre a ne da o idee despre circulațiunea numerarului în anumite epoci și despre cantitatea monedelor bătute de diferiți domni.

5. Colecțiunea de documente istorice a crescut prin diferite daruri, între cari voi aminti cu deosebire colecțiunea compusă din 78 documente în copii și 10 în original dăruită de dl membru corespondent Obedenar. Aceste documente prețioase pentru istoria României au fost cumpărate dela Roma și dăruite de dl Obedenar pe lângă o relațiune asupra direcțiunii ce ar trebui dată cercetărilor istorice române în arhivele și bibliotecile Romei.

Prin cumpărare s'au procurat 470 documente române din diferite epoci și de mai multe feluri.

V. Din cele ce am avut onoare a ve espune în colecțiunile precedente a-ți pot aminti, că colecțiunile noastre de tot felul au crescut în anul trecut într'un mod cu totul neobicit. Această creștere a înmulțit în proporțiune lucrările ce trebuiesc făcute pentru ținerea colecțiilor în bună rânduială. Cu toată străduința cu care a lucrat personalul foarte restrins al cancelariei noastre, el nu a putut face toate operațiunile ce era necesare pentru creșterea de material. De aceea ni se impune necesitatea de a mai mări personalul cancelariei, mai ales fiind că toate colecțiunile noastre trebuie ordonate într'un mod definitiv după sisteme raționale și bine studiate spre a putea apoi continua pe aceeași basă și cu orânduirea materialelor cu cari de acum înainte se vor îmbogăți. Aceste organizații cer pe lângă un studiu serios asupra metodelor, foarte multă lucrare materială cum sunt copiere de titlurile cărților, facere de inventarii pentru documente, etc., pentru formarea diferitelor cataloage cari sunt hotărâte de regulamentul bibliotecii votat de dumneavoastră în sesiunea trecută. Delegațiunea va veni în această privință cu propuneri înaintea dvoastră spre a satisface și aceste trebuințe ale serviciului intern al academiilor noastre.

VI. Spre a încheia raportul asupra lucrărilor din cursul anului, am onoare a ve espune resumatul operațiunilor cassei academiilor în anul nostru bugetar 1884—1885.

Secretarul general D. Sturdza.

Date statistice.

(Urmare.)

În Mai 18 flăcăi cu fete, 1 flăcău cu văduvă, 1 văduv cu fată, 1 văduv cu văduvă, 19 bărbați în întâia căsătorie, 2 în a doua, 19 femei în întâia căsătorie, 2 în a doua, totalul căsătoriilor 21 din cari 16 bărbați însurați cari au măritat numele lor, 5 cari au declarat că nu pot iscăli, 11 femei măritate cari au iscălit numele lor, 10 cari au declarat că nu pot iscăli. Etatea bărbaților: 4 între 18 și 25 ani, 11 între 25 și 35 ani, 3 între 35 și 45 ani, 1 între 45 și 60 ani. Etatea femeilor: 2 între 15 și 18 ani, 15 între 18 și 25 ani, 4 între 25 și 35 ani, totalul căsătoriilor 42, dintre cari 28 de religiunea ortodoxă, 2 catolică, 2 protestantă, 10 israelită, totalul general al căsătoriilor 21 și al căsătoriilor 42.

În Iunie 17 flăcăi cu fete, 1 flăcău cu văduvă, 1 văduv cu fată, 18 bărbați în întâia căsătorie, 1 în a doua, 18 femei în întâia căsătorie, 1 în a doua, totalul căsătoriilor 19, din cari 16 bărbați însurați cari au iscălit numele lor, 3 cari au declarat că nu pot iscăli, 11 femei măritate cari au iscălit numele lor, 8 cari au declarat că nu pot iscăli. Etatea bărbaților: 5 între 18 și 25 ani, 12 între 25 și 35 ani, 2 între 35 și 45 ani. Etatea femeilor: 4 între 15 și 18 ani, 13 între 18 și 25 ani, 2 între 25 și 35 ani, totalul căsătoriilor 38 dintre cari 30 de religiunea ortodoxă, 8 israelită totalul general al căsătoriilor 19 și al căsătoriilor 38.

În Iulie 23 flăcăi cu fete, 2 flăcăi cu văduve, 2 văduvi cu fete, 1 văduv cu văduvă, 25 bărbați în întâia căsătorie, 3 în a doua, 25 femei în întâia căsătorie, 3 în a doua, totalul căsătoriilor 28, din cari 18 bărbați însurați cari au iscălit numele lor, 10 cari au declarat că nu pot iscăli, 12 femei măritate cari au iscălit numele lor, 16 cari au declarat că nu pot iscăli. Etatea bărbaților: 4 între 18 și 25 ani, 16 între 25 și 35 ani, 5 între 35 și 45 ani, 3 între 45 și 60 ani. Etatea femeilor: 4 între 15 și 18 ani, 15 între 18 și 25 ani, 7 între 25 și 35 ani, 2 între 35 și 45 ani, totalul căsătoriilor 56, dintre cari 42 de religiunea

ortodoxă, 2 catolică, 12 israelită, totalul general al căsătoriilor 28 și al căsătoriilor 56.

În August 19 flăcăi cu fete, 2 flăcăi cu văduve, 1 văduv cu văduvă, 21 bărbați în întâia căsătorie, 1 în a doua, 19 femei în întâia căsătorie, 3 în a doua, totalul căsătoriilor 22, din cari 13 bărbați însurați cari au iscălit numele lor, 9 cari au declarat că nu pot iscăli, 5 femei măritate cari au iscălit numele lor, 17 cari au declarat că nu pot iscăli. Etatea bărbaților: 2 între 18 și 25 ani, 13 între 25 și 35 ani, 5 între 35 și 45 ani, 2 între 45 și 60 ani. Etatea femeilor: 2 între 15 și 18 ani, 11 între 18 și 25 ani, 7 între 25 și 35 ani, 2 între 35 și 45 ani, totalul căsătoriilor 44 dintre cari 32 de religie ortodoxă, 12 israelită, totalul general al căsătoriilor 22 și al căsătoriilor 44.

În Septembrie 18 flăcăi cu fete, 2 flăcăi cu văduve, 1 văduv cu fată, 1 văduv cu văduvă, 20 bărbați în întâia căsătorie, 2 în a doua, 19 femei în întâia căsătorie, 3 în a doua, totalul căsătoriilor 22, din cari 14 bărbați însurați cari au iscălit numele lor, 8 cari au declarat că nu pot iscăli, 11 femei măritate cari au iscălit numele lor, 11 cari au declarat că nu pot iscăli. Etatea bărbaților: 4 între 18 și 25 ani, 11 între 25 și 35 ani, 6 între 35 și 45 ani, 1 între 45 și 60 ani. Etatea femeilor: 3 între 15 și 18 ani, 13 între 18 și 25 ani, 4 între 25 și 35 ani, 2 între 35 și 45 ani, totalul căsătoriilor 44, dintre cari 38 de religie ortodoxă, 6 israelită, totalul general al căsătoriilor 22 și al căsătoriilor 44.

În Octombrie 37 flăcăi cu fete, 1 văduv cu fată, 2 văduvi cu văduve, 37 bărbați în întâia căsătorie, 3 în a doua, 38 femei în întâia căsătorie, 2 în a doua, totalul căsătoriilor 40, din cari 23 bărbați însurați cari au iscălit numele lor, 17 cari au declarat că nu pot iscăli, 8 femei măritate cari au iscălit numele lor, 32 cari au declarat că nu pot iscăli. Etatea bărbaților: 11 între 18 și 25 ani, 23 între 25 și 35 ani, 5 între 35 și 45 ani, 1 între 45 și 60 ani. Etatea femeilor: 8 între 15 și 18 ani, 24 între 18 și 25 ani, 6 între 25 și 35 ani, 2 între 35 și 45 ani, totalul căsătoriilor 80 dintre cari 64 de religie ortodoxă, 16 israelită, totalul general al căsătoriilor 40 și al căsătoriilor 80.

În Noiembrie 33 flăcăi cu fete, 1 flăcău cu văduvă, 1 văduv cu fată, 2 văduvi cu văduve, 34 bărbați în întâia căsătorie, 1 în a doua, 2 în a treia, 34 femei în întâia căsătorie, 3 în a doua, totalul căsătoriilor 37, din cari 18 bărbați însurați cari au iscălit numele lor, 19 cari au declarat că nu pot iscăli, 12 femei măritate cari au iscălit numele lor, 25 cari au declarat că nu pot iscăli. Etatea bărbaților: 7 între 18 și 25 ani, 25 între 25 și 35 ani, 2 între 35 și 45 ani, 2 între 45 și 60 ani, 1 mai bătrân de 60 ani. Etatea femeilor: 7 între 15 și 18 ani, 23 între 18 și 25 ani, 4 între 25 și 35 ani, 3 între 35 și 45 ani, totalul căsătoriilor 74 dintre cari 58 de religie ortodoxă, 16 israelită, totalul general al căsătoriilor 37 și al căsătoriilor 74.

În Decembrie 26 flăcăi cu fete, 1 flăcău cu văduvă, 27 bărbați în întâia căsătorie, 26 femei în întâia căsătorie, 1 în a doua, totalul căsătoriilor 27 din cari 19 bărbați însurați cari au iscălit numele lor, 8 cari au declarat că nu pot iscăli, 9 femei măritate cari au iscălit numele lor, 18 cari au declarat că nu pot iscăli. Etatea bărbaților: 9 între 18 și 25 ani, 12 între 25 și 35 ani, 5 între 35 și 45 ani, 1 între 45 și 60 ani. Etatea femeilor: 5 între 15 și 18 ani, 17 între 18 și 25 ani, 3 între 25 și 35 ani, 2 între 35 și 45 ani, totalul căsătoriilor 54 dintre cari 33 de religie ortodoxă, 3 catolică, 19 israelită, totalul general al căsătoriilor 27 și al căsătoriilor 54.

Total 276 flăcăi cu fete, 12 flăcăi cu văduve, 8 văduvi cu fete, 13 văduvi cu văduve, 288 bărbați în întâia căsătorie, 17 în a doua, 4 în a treia, 284 femei în întâia căsătorie, 25 în a doua, totalul căsătoriilor 309, din cari 194 bărbați însurați cari au iscălit numele lor, 113 cari au declarat că nu pot iscăli, 109 femei măritate cari au iscălit numele lor, 200 cari au declarat că nu pot iscăli. Etatea bărbaților: 57 între 18 și 25 ani, 181 între 25 și 35 ani, 54 între 35 și 45 ani, 16 între 45 și 60 ani, 1 mai bătrân de 60 ani. Etatea femeilor: 48 între 15 și 18 ani, 192 între 18 și 25 ani, 49 între 25 și 35 ani, 19 între 35 și 45 ani, 1 între 45 și 60 ani, totalul căsătoriilor 618, dintre cari 475 de religie ortodoxă, 8 catolică, 3 protestantă, 132 israelită, totalul general al căsătoriilor 309 și al căsătoriilor 618.

(Va urma.)

Varietăți.

(Promovare). Deși adevărată fericire nu se dă pe această lume, totuși sunt anumite momente când se dă ceva despre om că se află în oare care-va stadiu de fericire. Un astfel de moment plăcut a avut domnul Emiliu Codru Drăgușanul în ziua de 7 Martie când s'a promovat la gradul de doctor în medicina universală. Nimbul acestei sârbări pentru domnul Codru a fost mult ridicat prin prezența Ilustrității Sale pâr. archim. Popea, a dl. as. consist. Z. Boiu, a domnului protopresbiter Sava Popoviciu și a altor mulți tineri universitari. După promoțiune Ilustritatea Sa a conservat aproape cu toți tinerii români ce erau de față.

Dorim din inimă domnului nou doctor cele mai brilante succese în cariera ce-i stă deschisă.

Fie ca cunoștințele-i profunde să fie binefăcătoare pentru neamul românesc.

X.
* (Ridicarea statuei poetului Bolintineanu.) Cetim în foile din România, că mai mulți tineri au luat inițiativa unei subscripțiuni pentru ridicarea statuei nemuritorului poet Bolintineanu și că grațioasa suverană a României a binevoit a lua sub înalta sa protecțiune realizarea acestei frumoase și nobile dorințe.

Președinte al comitetului de inițiativă a fost proclamat bardul dela Mircești, Vasile Alesandri.

* (Gratulațiuni). Învățătorii din capitală au felicitat în corpore pe Jokai din incidentul aniversării lui de 60 de ani. La cuvântarea oratorului învățătorilor Jokai a răspuns: „Protestez contra afirmațiunii că voi sunteți cea din urmă clasă din societate; classa învățătorilor este senatul națiunii. Despre învățătorii poporali s'a exprimat cu recunoștință cel mai mare bărbat al secolului nostru, principele Bismarck. În preumblare s'a întâlnit el adecă cu doi învățători, și arătând spre ei dise pretenului seu: acestora avem să mulțămim victoriile noastre. Și eu dăc asemenea amicului meu Szontágh Pál, că națiunea noastră trebuie să frământată și aceasta cine altul o va face, dacă nu învățătorii poporali, în a cărui mână e depus viitoriul unei națiuni. Ca studente sărac calvin m'am ocupat și eu cu greaua meserie de învățătoriu, și bine știu ce amară e pâinea dascălului. I cunosc însă și partea ei cea bună. Ce bucurie imple peptul dascălului, când, la elevul crescut, vede aprinsă flacăra, a cărei prima scânteie el o a dat. Numai voi simțiți un deosebit ram al bucuriei, acela pe care ni-l dă raza stelelor strălucitoare. E fapt că activitatea învățătorilor nici ați nu e aprețiată după merit. Cu instruirea m'am ocupat și eu în întreaga mea viață, lăzind cultura în formă de mici bile — romanuri — cine a aflat plăcere în ele, a putut învăța de bună voie. Fie-care om tot învață până la moarte. Dacă nu ve e rușine cu mine, primiți-me de colegă al vostru.“

Până aici Jokai. Și-a scos apoi testimoniile de pre timpul când era încă student, și după cum ne spun diarele din capitală — el era bun student.

Deodată cu Jokay fu obiectul ovațiunilor corpului învățătoresc și domnul Gerlóczy, subprimariul din Pesta, cunoscutul conducătoriu al reuniunii pentru maghiarisare. El fu distins de cătră Maiestatea Sa împăratul cu medalia coroana de fer. Oratorul deputațiunii a ținut o vorbire învăpăiată pentru dl Gerlóczy ca om al studiului și amic al învățătorilor. Domnul Gerlóczy a răspuns mulțămît și a eșit îndată cu programa. Făcând un scurt tablou al instrucțiunii dela 1861 începând, laudă chemarea învățătorilor și cu voce mai înaltă — așa ne spune diarul „Nemzet“ va se dăc cu voce mai înaltă a accentuat dubla misiune a învățătorilor. Aceasta e basa științei și lăzirea ei prin popor, apoi lucrul principal: **a face din popor maghiar nu numai în sentimente, ci și în limbă.** Recunoaște că învățătorii și implinesc ambele misiuni în chipul cel mai frumos. În fine a asigurat pre învățătorii despre bunăvoința și simpatia sa.

E bine să ne notăm asemenea lucruri numai așa pro memoria.

* (Societatea presei.) Cetim în „România“ de Marți: Eri, la oarele 2 d. ameași s'au întrunit diaristii români din capitală, în localul „Curierului Financiar“ și au iscălit statutele societății „Presei“, declarându-se astfel societatea constituită. S'a procedat apoi la alegerea consiliului de administrațiune, și s'au ales: Președinte: C. A. Rosetii, Membrii: I. G. Bibicescu „Românul“, N. Ghișescu „România“, Bordeanu „Națiunea“, Ciurcu „L'Independance Roumaine“, Gr. Ventura, Laurian, „Rom. Lib.“, C. Stefanescu „Răsboiul Weis“, M. Minovici „Curierul Financiar“, I. C. Fundescu „Telegraphul“, G. Secășan „Unitatea Națională.“

* (O aparițiune interesantă a firmamentului). În seara de 22 Februarie dăc „România“ s'a putut observa pe firmament o aparițiune interesantă și instructivă, adecă acoperirea stelei Adelbaran din constelațiunea Taurului de cătră lună. Steaua Adelbaran are o lumină vie roșie și se distinge lesne de cele lalte stele ale constelațiunii Taurului. Dacă ne închipuim că o linie ar impreuna toate localitățile Europei septentrion-occidentale dela care s'a putut vedea în acea seară marginea lunii atinsă de steaua Adelbaran, vom găsi prin calculare că acea linie începe dela canalul La Manche în direcțiunea septentrion-occidentale dela Bruxela, străbate Rinul aproape de Bonn și înaintează în direcțiunea meridională dela Viena la Caucas.

Toate locurile situate spre nordul acestei linii închipuite au putut vedea seara la 22 Februarie luna trecând înaintea stelei Adelbaran; ear din locurile în sudul liniei s'a vădut steaua numai apro-

piându-se de marginea meridională a lunii. La 22 Februarie înainte de ameași luna a intrat la întâiul pătrar și seara, după apusul soarelui adecă pe crepuscul, luna se arăta sus pre firmamentul meridional și jumătate luminată. La Viena acoperirea stelei Adelbaran de cătră lună a început la 6 oare 45 minute și s'a terminat la 7 oare 13 minute.

Cine a observat în acea seară situațiunea lui Adelbaran, și a lunii, a putut vedea că luna s'a apropiat de stea din partea occidentală, cu toate că mișcarea generală a cerului are direcțiunea de la orient spre occident. Acesta este rezultatul natural al propriei mișcări indoite a lunii împregiurul pământului și dinpreună cu pământul în jurul soarelui. Acoperirea stelei de lumină înfașază și interesanta aparițiune că în timp de câteva secunde steaua pare a fi înaintea discului lunii și apoi dispare. Causa acestui fenomen nu s'a esplicat încă de ajuns; ori cum însă nu poate fi de cât o amăgire optică.

Mai nou.

„Tribuna“ în numărul seu de astăzi (distribuit încă aseară) aduce știrea senzațională: că „Inalt-preasfinția Sa Părintele Metropolit Miron a adresat ministrului de culte un raport, oare-cum confidențial, în concludiunile căruia cere să fie descărcat de sarcina de Arhiepiscop și Metropolit, și că unii dintre fruntașii bisericii române greco orientale au și luat înfelegere în ceea ce privește persoana viitoriului administrator metropolitan.“

Știrea aceasta — ce e drept — poate folosi mult fraților dela „Tribuna“ ca un mijloc de corțesire pentru combinările lor în ceea ce privește alegerile de deputați la sinodul archidieceșan puse chiar acum în curgere: noi însă suntem autorisați a o înregistra acea știre între plâsmuirile false ale unor oameni, cari urmărind interese mărșave personale, de mult, foarte de mult își bat capul, cum ar putea ajunge în pozițiunea de a exploata negenați sêrmana archidieceșă pentru speculele lor private. Apoi oameni de felul acesta se află nu numai pela noi pe aicia, ci — grație spiritului timpului — și în alte părți ale metropoliei, chiar și pela Budapesta, de unde își trage „Tribuna“ informațiunile sale.

Loterie.

Mercuri în 11 Martie 1885.

Brünn: 58 28 8 20 4

Bursa de Viena și Pesta.

Din 10 Martie n. 1885.

	Viena	B. pestu
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	99.55	99.40
Renta ung. de hârtie	94.40	94.30
Renta de aur austriacă	100.45	100.25
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	99.20	99.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	123.—	122.25
Serisuri fonciari ale institutului „Albina“	—	101.—
III lig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	110.50	109.75
Obligațiuni urbariale transilvane	108.80	108.50
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	103.—	102.—
Obligațiuni ng. de rescumpărarea decimeii de vin	—	98.75
S. rpi ungurești cu premii	119.25	119.—
Sorți de regulareu Tisei	119.30	119.—
Datorie de stat austriacă în hârtie	83.05	83.50
Datorie de stat austriacă în argint	84.15	84.—
Sorți de stat dela 1860	139.80	139.—
Ațiuni de bancă austro-ung.	867.—	867.—
Imprumutul drumurilor de fer ung.	147.60	147.50
Ațiuni de bancă de credit ung.	312.—	312.25
Ațiuni de credit aus r.	303.90	303.80
London (pe poliță de trei luni)	124.25	124.25
Galbin	5.81	5.79
Napoleon	9.79	9.77
100 marce nemțești	60.45	60.45

Nr. 107. 1885

[988] 1—3

Escrriere de concurs pentru planuri de zidire.

Pentru facerea planurilor și a calculului de spese referitoare la zidirea caselor fundațiunii lui „Gozsdu“ din Budapesta, cercul VII., Királyutza Nrul 13, Hollóutza Nrul 8, Háromdobutza Nrul 16, cu terminul însinuării acestora până la 31 Maiu 1885, se escrerie concursul pe lângă aceea observare, că proprietariul caselor, respective reprezentanța fundațiunii va honora planul împreună cu calculul de spese, pe carele — după ascultarea esperțiilor — îl va afla de cel mai bun cu 800 fl. ear pe al doilea mai bun cu 500 fl., și în urma pe al treilea mai bun cu 200 fl.

Plătirea honorariului planurilor trei mai bune se va efeptui în 1-ma Septembrie 1885.

Budapesta, 4 Martie, 1885.

Comitetul fundațiunii lui „Gozsdu.“